

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის

ბრძანება №49/04

2012 წლის 3 მაისი

ქ. თბილისი

კომერციული ბანკების სტანდარტული სადეპოზიტო სერტიფიკატების დებულების დამტკიცების თაობაზე

„საქართველოს ეროვნული ბანკის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-15 მუხლის პირველი პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ვბრძანებ:

1. დამტკიცდეს კომერციული ბანკების სტანდარტული სადეპოზიტო სერტიფიკატების დებულება.

2. ეს ბრძანება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

გ. ქადაგიძე

კომერციული ბანკების სტანდარტული სადეპოზიტო სერტიფიკატების დებულება

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1. ეს წესი არეგულირებს საქართველოში მოქმედი კომერციული ბანკებისა და აუცხოური ბანკების ფილიალების (შემდგომში – ბანკი) მიერ სტანდარტული სადეპოზიტო სერტიფიკატების გამოშვების, რეგისტრაციის, მიმოქცევისა და დაფარვის საკითხებს.

2. სადეპოზიტო სერტიფიკატი არის საბანკო დეპოზიტი(ანაბარი) და წარმოადგენს ბანკის ვალდებულებას სერტიფიკატის პირობით გათვალისწინებულ დღეს სერტიფიკატის მფლობელს გადაუხადოს სერტიფიკატის პირობით გათვალისწინებული თანხა.

3. ბანკის მიერ ამ დებულებით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად გამოშვებული სადეპოზიტო სერტიფიკატი წარმოადგენს სტანდარტულ სადეპოზიტო სერტიფიკატს (შემდგომში – სერტიფიკატი).

4. ბანკი უფლებამოსილია გამოუშვას არასტანდარტული სადეპოზიტო სერტიფიკატი ამ დებულებისგან განსხვავებული პირობებით, რომელიც არ ჩაითვლება სტანდარტულ სერტიფიკატად ამ დებულების მიზნებისათვის და რომელსაც არ შეიძლება ეწოდოს სტანდარტული სადეპოზიტო სერტიფიკატი.

მუხლი 2. სერტიფიკატის გამოშვების ძირითადი პირობები

1. ბანკის მიერ გამოშვებული სერტიფიკატი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ ძირითად პირობებს:

ა) ბანკი არ არის ვალდებული ვადაზე ადრე გამოისყიდოს სერტიფიკატი;

ბ) სერტიფიკატის მფლობელს უფლება აქვს ბანკის თანხმობის გარეშე ნებისმიერ პირზე გაასხვისოს სერტიფიკატი ამ დებულებით გათვალისწინებული პირობების დაცვით;

გ) სერტიფიკატი შეიძლება არსებობდეს მხოლოდ დემატერიალიზებული ფორმით;

დ) სერტიფიკატთან დაკავშირებული ნებისმიერი ანგარიშსწორება შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ ლარით, უნაღდო ანგარიშსწორებით;

ე) ერთ სერტიფიკატს შეიძლება ჰყავდეს მხოლოდ ერთი მფლობელი. დაუშვებელია სერტიფიკატის ნაწილობრივ გასხვისება.

2. სერტიფიკატის გამოშვების პირობები წინასწარ უნდა იყოს გამოქვეყნებული ბანკის ვებგვერდზე და იყოს ხელმისაწვდომი ყველა დაინტერესებული პირისათვის.

3. სერტიფიკატის გამოშვების პირობებში გათვალისწინებული უნდა იყოს ფორსმაჟორული შემთხვევების დროს ბანკის მიერ ვადიან დეპოზიტთან მიმართებაში ნაკისრი ვალდებულებების ანალოგიური პირობები.

4. სერტიფიკატი შეიძლება გამოყენებულ იქნეს როგორც სხვა მოთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. სერტიფიკატის მოთხოვნის უზრუნველსაყოფად გამოყენების დროს აუცილებელია იგივე ნორმებისა და პირობების დაცვა, რაც საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილია ვადიანი დეპოზიტის მოთხოვნის უზრუნველსაყოფად გამოყენებისას.

5. ბანკის მიერ გამოშვებულ სერტიფიკატთან დაკავშირებული ოპერაციების შესახებ ბანკსა და კლიენტს შორის ერთჯერადად ფორმდება ძირითადი ხელშეკრულება, რომელიც უნდა ითვალისწინებდეს მხარეთა უფლება-მოვალეობებსა და მომსახურების ძირითად პირობებს.

6. ბანკსა და კლიენტს შორის ძირითადი ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ სერტიფიკატის შექმნის შესახებ გარიგების დადება შეიძლება განხორციელდეს ელექტრონული სისტემის გამოყენებით. გარიგების ელექტრონული სისტემის მეშვეობით დადების მიზნით ბანკი ვალდებულია უზრუნველყოს კლიენტისათვის სერტიფიკატის პირობების წინასწარ ელექტრონული ფორმით შეტყობინება, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ინფორმაციასთან ერთად უნდა მოიცავდეს სერტიფიკატის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. გარიგების ელექტრონული სისტემის მეშვეობით დადების შემთხვევაში, გარიგება დადებულად ჩაითვლება, თუ კლიენტი ელექტრონული ფორმით თანხმობას განაცხადებს ბანკის მიერ შეთავაზებულ პირობებზე.

7. ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული გარიგებების ელექტრონული ფორმით დადების მიზნით, ბანკი ვალდებულია, უზრუნველყოს შესაბამისი ელექტრონული სისტემის დაცულობა და უსაფრთხოება. ელექტრონული სისტემის მეშვეობით შესაძლებელი უნდა იყოს ელექტრონული გარიგების პირობების უცვლელად შენახვა და კლიენტის მოთხოვნის შემთხვევაში დადებული გარიგების შესახებ ინფორმაციის მატერიალური ფორმით მიწოდება.

მუხლი 3. სერტიფიკატის გამოშვების კონკრეტული პირობები

1. ბანკი ვალდებულია განსაზღვროს მის მიერ შეთავაზებული სერტიფიკატის შემდეგი კონკრეტული პირობები:

- ა) სერტიფიკატის ტიპი: დისკონტური და/ან საპროცენტო;
- ბ) სერტიფიკატის გამოშვების მინიმალური ოდენობა;
- გ) სერტიფიკატის ნომინალი;
- დ) სერტიფიკატის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (ფიქსირებული და/ან ცვლადი);
- ე) სერტიფიკატის ვადიანობა.

2. სერტიფიკატის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი დაკავშირებული უნდა იყოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთთან.

3. დაუშვებელია გაყიდული სერტიფიკატის პირობების ცვლილება.

4. სერტიფიკატის გამოქვეყნებულ კონკრეტულ პირობებში აღნიშნული უნდა იყოს მისი შემოსავლიანობის მონაცემები.

5. სერტიფიკატის კონკრეტული პირობები მხარეთათვის წარმოადგენს სავალდებულო ძალის შეთანხმებას, რომელიც დეტალურად უნდა იყოს აღნიშნული გამოშვებული სერტიფიკატის ამონაწერში. სერტიფიკატის კონკრეტულ პირობებზე მყიდველის თანხმობა გამოიხატება სერტიფიკატის შექმნით.

6. სერტიფიკატი უნდა იყოს:

- ა) ლარით დენომინირებული და არ შეიძლება იყოს ინდექსირებული სხვა უცხოური ვალუტის მიმართ;
- ბ) 3, 6, 9, 12, 18 ან 24 თვის ვადიანობის;
- გ) საპროცენტო სერტიფიკატის შემთხვევაში, პროცენტის გადახდა უნდა ხდებოდეს მხოლოდ თვეში ერთხელ.

7. ბანკს უფლება აქვს კლიენტისგან გამოისყიდოს სერტიფიკატი ურთიერთშეთანხმებული ფასით.

8. სერტიფიკატის შექმნამდე პირი ვალდებულია სერტიფიკატის გამომშვებ ბანკში იქონიოს საბანკო ანგარიში. სერტიფიკატთან დაკავშირებული ნებისმიერი ანგარიშსწორება (შექმნა,

საპროცენტო სარგებლის გადახდა, დაფარვა) უნდა განახორციელოს აღნიშნული ანგარიშის მეშვეობით. სერტიფიკატის განაღდება მისი ვადის ამოწურვისას ან გამოსყიდვისას უნდა განხორციელდეს პირის მიმდინარე ანგარიშის მეშვეობით.

9. სერტიფიკატის გასხვისებასთან დაკავშირებული ანგარიშსწორება ბანკმა უნდა განახორციელოს ურისკო ანგარიშსწორების პრინციპის დაცვით, ე.წ. DvP ტრანზაქციით.

მუხლი 4. სერტიფიკატის რეგისტრაცია

1. ბანკი ვალდებულია სერტიფიკატის ყიდვის მსურველ პირს გააცნოს სერტიფიკატის პირობები.

2. სერტიფიკატის მფლობელობის დამადასტურებელი არის ბანკის სერტიფიკატის რეესტრში არსებული ელექტრონული ჩანაწერი.

3. სერტიფიკატის რეესტრს აწარმოებს სერტიფიკატის გამომშვები ბანკი.

4. სერტიფიკატის რეესტრში თითოეულ სერტიფიკატზე ბანკმა უნდა განახორციელოს შემდეგი აუცილებელი მონაცემების შეტანა:

- ა) სერტიფიკატის ნომერი;
- ბ) მფლობელის დასახელება ან სახელი, გვარი;
- გ) მფლობელის საიდენტიფიკაციო ან პირადი ნომერი;
- დ) სერტიფიკატის გამოშვებისა და დაფარვის თარიღი;
- ე) სერტიფიკატის რეგისტრაციის თარიღი.

5. სერტიფიკატის მფლობელს გამომშვები ბანკი აძლევს ამონაწერს სერტიფიკატის რეესტრიდან, რომლის მიღებაც შესაძლებელი უნდა იყოს ელექტრონული საშუალებებითაც.

6. სერტიფიკატის რეესტრის ამონაწერში სრულყოფილად უნდა იყოს აღნიშნული სერტიფიკატის ძირითადი და კონკრეტული პირობები, მისი მფლობელის მონაცემები და მფლობელისათვის გადაცემული სერტიფიკატების მოცულობა და რაოდენობა.

7. სერტიფიკატის გასხვისების დავალების ფორმას, გარდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა, ადგენს ბანკი, რომელიც უნდა მოიცავდეს სულ მცირე შემდეგ სავალდებულო ინფორმაციას:

- ა) სერტიფიკატის ნომერი;
- ბ) სერტიფიკატის თანხა;
- გ) გარიგების თანხა და შემოსავლიანობა;
- დ) სერტიფიკატის საწყისი საპროცენტო განაკვეთი;
- ე) გარიგების დადებისა და ანგარიშსწორების თარიღები;
- ვ) გარიგების მხარეების დასახელება ან სახელი, გვარი;
- ზ) გარიგების მხარეების მიმდინარე ანგარიშის ნომრები;
- თ) მიმღები მხარის თანხმობა სერტიფიკატის პირობებზე.

8. მხარეები ვალდებულნი არიან აცნობონ ბანკს სერტიფიკატის გასხვისების შესახებ და გასხვისება დაარეგისტრირონ სერტიფიკატის რეესტრში.

9. სერტიფიკატის ვადის გასვლის ან ბანკის მიერ მფლობელთან შეთანხმებულ ფასად სერტიფიკატის გამოსყიდვის შემდეგ ხდება სერტიფიკატის დაფარვა, რის შედეგადაც ხდება სერტიფიკატის შესაბამისი ჩანაწერის გაუქმება და წყდება სერტიფიკატის პირობებით გათვალისწინებული სარგებლის დარიცხვა.